

Araştırma Makalesi

Künye: Dereceli, Ç. (2020). Futbolcuların psikolojik becerilerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi, Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 22(3).

İMAM HATİP LİSELERİNDE EĞİTİM ALAN KIZ ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ (BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ)

Çağatay DERECELİ¹

ÖZ

Bu araştırma İmam Hatip Lisesinde eğitim alan öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın verileri 2019-2020 eğitim - öğretim yılı içerisinde Balıkesir ili Edremit ilçesi Edremit Anadolu İmam Hatip Lisesi Fen ve Sosyal Bilimler Proje Okulunda öğrenim gören öğrenciler içerisinde tesadüfi örneklem metodu ile seçilen ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 196 öğrenciden elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak Güllü ve Güçlü (2009) tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği” kullanılmıştır.

Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik ve parametrik testler kullanılmıştır. İki grup karşılaştırmalarında Bağımsız Örneklem T- testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach’s Alpha katsayısı 0,88 bulunmuştur. Araştırma sonucunda öğrencinin; spor yapma sıklığı, lisans, spor türü, spor geçmişi ve anne tutumu değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar tespit edilirken ($p<0.05$), sınıf, ve baba eğitim durumu değişkenlerinde herhangi bir anlamlı farklılık görülmemektedir ($p>0.05$).

Anahtar Kelimeler: İmam Hatip Lisesi, Tutum, Spor, Öğrenci.

THE RESEARCH OF THE ATTITUDES FOR SPORT OF FEMALE STUDENTS AT RELIGIOUS VOCATIONAL HIGH SCHOOLS

ABSTRACT

The aim of this research is to specify the attitudes for sport of female students at religious vocational high schools. The data of the research have been collected from 196 female students who study at Edremit Anatolian Religious Science High School and Social Science Project High School in Edremit Town, Balıkesir Province and who are picked according to Random Sampling Method out of volunteers. As a tool of data collection, “The Scale of Attitudes For Physical Education Lesson” by Güllü and Güçlü (2009), has been used. Diagnostic statistics and parametric tests have been used in the analysis of the data.

Independent Sampling Method T-Test for the comparison of two groups and One-Way Variant Analysis (ANOVA) for the comparison of more than two groups have been used. The Cronbach’s Alpha parameter of the scale has been calculated as 0,88. As a result of the research, while meaningful differences are identified according to the Frequency of Sports Activity of the student, Licence, Type of Sport, History of Sport and the attitude of mother ($p<0.05$), no meaningful differences according to the class grade and the education level of the father ($p>0.05$).

Keywords: Religious High School, Attitude, Sport, Student.

GİRİŞ

Beden Eğitimi; Antik çağın ünlü düşünürü Platon'a göre; "zihinsel eğitim ve bedensel yetilerini en güzel bağlayan ve onları en ölçülü şekilde ruhun hizmetine sokan tam eğitilmiş ve uyum sağlamış insan, Gökmen (1988)'e göre; fiziksel, psiko-motor, zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkı sağlamak için organize edilmiş bedensel etkinlikler, Tamer (1987)'e göre ise hareket etmeyi öğrenmek ve hareket yoluyla öğrenmek; fiziksel hareketlerin planlı bir gelişme doğrultusunda yaşantıya dönüştürülmesi, Kasap (1993) organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı tüm kişiliğin gelişmesi, genel eğitimi tamamlar ve ayrılmaz bir parçası, sağlıklı, güçlü ve mutlu olma, dengeli kişilik, toplumsallaşma, kültürleşme ve vatandaşlık eğitimi, İnal (2000)'a göre; beden eğitimi, insanın büyüme, gelişme ve davranış şekline göre seçilen fiziksel aktivitelerin harekete dayalı olarak yapıldığı bir eğitim şekli, Açak (2006)'a göre İnsanların beden, ruhen ve fikren gelişmesini, organizmanın bütünlüğünü zedelemeyen dengeli bir şekilde ilerlemesini sağlayan, bireyi kendisine ve bulunduğu topluma yararlı bir insan olarak yetiştiren bilimsel beden faaliyetleri olarak tanımlamaktadırlar.

Günümüzde pek çok olumlu kazanımlarından söz edilen spor kavramı Türkçeye, Fransızca da aynı anlamı taşıyan sport kelimesinden geçmiştir. Kelimenin kökeni Eski Fransızca "eğlence, fiziksel ve zihinsel zevk" anlamına gelen desport kelimesine dayanır. Spor bedensel, sosyal, zihinsel açıdan iyi olmayı sağlayan, sağlığı geliştiren, motorsal özellikleri arttıran ve becerileri geliştiren biyolojik, pedagojik ve sosyal bir durum (Yetim, 2014:165), bireysel veya takım olarak önceden belirlenmiş kuralları olan, yerde, zamanda ve alanda değişiklikler gözlemlenen, seriler biçiminde gerçekleştirilen ve aynı zamanda bir maç kapsamında düzenlenen organizasyonlar (Mathey, 1969), sporcuların yarışmaya ve kazanmaya dönük fiziksel, zihinsel ve teknik bir çaba içerisinde, izleyenlerin gözüyle heyecanın yanı sıra estetik içeren sanatsal bir süreç, genel bütünlüğüyle bünyesinde anatomik, fizyolojik, ortopedik, biyomekanik, psikolojik ve farmakolojik vb. disiplinlerin yardımıyla sürekli gelişen ve sürdürülen bilimsel bir olgu olarak tanımlamıştır (Fişek, 1999).

Beden eğitiminin ve sporun yapılan tanımlamalarından da anlaşılacağı üzere çocuğun sağlıklı gelişiminde önemli bir işleve sahip olmasıyla beraber sosyal, duyuşsal gelişim yönünden de olumlu katkılar sağlamaktadır. Bu etkinlikler, yaratıcılık, liderlik gibi yetenekleri kullanılan olaya duruma göre işe yarar hale getirmekte, mücadeleci, azimli, uyumlu, üretken, kararlı, birbirine saygılı ve anlayışlı olma, kurallara uyma, işbirliği yapma, bağımsız davranma, kendini disipline etme, çalışkan ve gayretli olma gibi kişilik özelliklerini geliştirmektedir (Bilir, 2008).

Beden eğitimi ve spor; eğitim programlarının bütünüleyici bir parçası olması nedeniyle öğrencilerin fiziksel aktiviteler aracılığıyla psikomotor, fiziksel, bilişsel, duyuşsal ve sosyal alanda gelişimine, sosyal yaşantısının içinde sporu hayat tarzı hâline getirmesine, okul dışı serbest zamanlarını kültürel ve sportif etkinliklerle değerlendirmesine katkıda bulunur (MEB 2018:27).

Tutum terimi, Latince kökeninde ‘harekete hazır’ anlamına gelen (Arkonaç , 2001), ilk kez Herbert Spencer tarafından 1862’de kullanılmaya başlanan bir kelimedir (Güllü ve Güçlü, 2009). Tutum, psikolojik bir sürecin herhangi bir değer yargısıyla damgalanmış bir nesne veya duruma ilişkin olarak bireyin olumlu veya olumsuz duygusal tepki göstereceğini belirleyen oldukça sürekliliği olan bir hazır olma durumu (Sherif ve Sherif, 1996), bir düşünceye, duruma, insana ilişkin olumlu veya olumsuz açıdan oluşan tepki gösterme eğilimi, bu eğilimin de duygusal seviyesi (Klausmaier ve Goodwin, 1966), bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu ya da olaya karşı deneyim ve bilgilerle; zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepkinin ön eğilimi (İnceoğlu, 2004:19), hazır olma durumu veya belirli bir yönde cevap verebilme yetisi ve bireyin davranışlarında fikir, duygu veya eğilim halinde görülen olumlu veya olumsuz değerlendirici tepkiler (Yüksel, Ö. 2006) olarak tanımlanmaktadır.

Beden eğitimi ve spor’a yönelik oluşturulacak tutum ve davranışların okul çağı döneminden başlamak üzere bir hayat tarzı olarak benimsetilmesi ve ilerleyen yaşlarda sürekli hale gelmesinin sağlanması; sağlıklı bireylerin yetişmesine imkan sağlayacağı ülkelerin sağlık giderlerinin azalmasına etki edeceği, kişilerin fiziksel, bilişsel, duyuşsal ve sosyal alanda gelişimine katkı sunacağı ve toplumsal birlikteliği artıracığı yadsınmaz bir gerçeklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm bu nedenlerden ötürü beden eğitimi ve spora yönelik tutumun incelenmesi kurumlarımızda ve okullarımızda gerekli hassasiyetin gösterilmesi amacı ile bu çalışma yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Grubu

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve verilerin analizi gibi alanlar incelenmektedir.

Bu araştırmada, imam hatip lisesi öğrencileri araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Balıkesir ili Edremit ilçesinden seçilen bir devlet okulu öğrencileri örneklem olarak belirlenmiştir. Ölçek formları her sınıfta yer alan toplam 163 öğrenciye gönüllülük esas alınarak

ve gizliliğe önem verilerek rastgele dağıtılmış, öğrencilerden kısa süre içerisinde yanıt vermeleri istenmiştir. 150 ölçek formu geri dönmüş, eksik ve yanlış görülen form dikkate alınmış ve toplam 137 ölçek formu analiz için uygun bulunmuştur.

Veri toplama yöntemi olarak tanımlayıcı istatistik veri toplama yöntemi kullanılmıştır. Ölçek formları yüz yüze dağıtılıp tamamen gönüllülük esasına göre doldurulmuştur.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak, araştırmada veri toplama araçları olarak Güllü ve Güçlü (2009) tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçekteki ifadeler 5’li likert (1= Kesinlikle Katılmıyorum. 2= Katılmıyorum. 3=Kararsızım. 4=Katılıyorum. 5=Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde derecelendirilmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin değerlendirilmesi SPSS 25.0 paket programı ile yapılmıştır. Veriler; ikili değişkenler için Independent T testi, ikiden fazla değişkenler ise One Way Anova testi ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular istatistiksel olarak $p < 0,05$ düzeyinde anlamlılık düzeyi ile test edilmiştir.

BULGULAR

Verilerin analizi sonucunda ölçeğe ait Cronbach’s Alpha değeri ,88 olarak bulundu. Veri setine, parametrik testlerden hangisinin uygun olduğunu belirlemek amacıyla normallik testi uygulanmıştır. Kolmogrow-smirnov testine göre anlamlılık düzeyi 0,05’ten büyük olduğundan verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüş ve analiz için parametrik testler uygun bulunmuştur.

Tablo 1. Demografik Değişkenler

Demografik Değişkenler	f	%	Toplam
Sınıf	9	14	10,2
	10	44	32,1
	11	40	29,2
	12	39	28,5
Spor yapma sıklığı	Hiç yapmam	35	25,5
	Arada	91	66,4
	Sık sık	11	8,0
Lisans	Evet	20	14,6
	Hayır	115	83,9
	Eksik değer	2	1,5
Katıldığı Spor Türü	Bireysel	61	44,5
	Takım	31	22,6

	Spor yapmıyorum	45	32,8
	Spor yapmadım	62	45,3
Spor geçmişi	0-2 yıl	49	35,8
	2-4 yıl	13	9,5
	4-6 yıl	9	6,6
	6 yıl ve üstü	4	2,9
Anne eğitim durumu	Okuryazar değil	7	5,1
	İlkokul	64	46,7
	Ortaokul	39	28,5
	Lise	17	12,4
Baba eğitim durumu	Okuryazar değil	2	1,5
	İlkokul	43	31,4
	Ortaokul	38	27,7
	Lise	35	25,5

Katılımcıların çoğunu 10. Sınıflar oluşturmaktadır (32,1). Kendi içerisinde en yüksek değişkenler sırasıyla spor yapma sıklığında arada spor yapıyorum diyenler (66,4), lisans değişkeninde spor lisansı olmayanlar (83,9), spor türünde çoğunluğun bireysel sporlarla uğraştığı (44,5), spor geçmişinde 0-2 yıl (35,8), anne eğitim durumunda ilkokul (46,7) ve baba eğitim durumunda ilkokul mezunları çoğunluktadır (31,4).

Tablo 2. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Sınıf Değişkenine Göre Yapılan Anova Testi Sonuçları

Sınıf	n	$\bar{X}$	SS	F	p
9	14	121,4286	22,33560		
10	44	123,9773	25,47638	0,780	0.507
11	40	118,9250	26,97709		
12	39	115,8205	22,79066		

*p<0.05

Tablo 2’de spora yönelik tutum puanları ile sınıf değişkeni arasında yapılan anova testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarının sınıf değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir (p>0.05).

Tablo 3. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Spor Yapma Sıklığı Değişkenine Göre Yapılan Anova Testi Sonuçları

	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Bonferonni
Hiç yapmam (1)	35	114,2000	26,81505			
Arada(2)	91	120,1648	20,73765	3,375	0.037*	1>3
Sık sık(3)	11	136,0909	40,97183			

*p<0.05

Tablo 3 inceleme sonucu spora yönelik tutum puanları ile spor yapma sıklığı değişkeni arasında yapılan anova testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarında spor yapma sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan bonferonni testi sonucu sık sık spor yapan kız öğrencilerin tutum puanlarının hiç spor yapmayan kız öğrencilerinkinden fazla olduğu görülmüştür.

Tablo 4. Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Lisanslı Sporcu Olma Değişkenine Göre Yapılan T Testi Sonuçları

	n	$\bar{X}$	SS	t	P
Evet	20	141,2500	31,49916		
Hayır	115	116,3739	21,83810	3,393	0.003*

*p<0.05

Tablo 4'e bakıldığında spora yönelik tutum puanları ile Lisanslı Sporcu Olma Değişkenine göre t testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarında lisanslı sporcu olma değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Bu sonuca göre de lisanslı sporcuların spora yönelik tutum puanlarının lisanslı olmayanlardan daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Spor Türü Değişkenine Göre Yapılan Anova Testi Sonuçları

	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Bonferonni
Bireysel	61	119,4754	25,64346			
Takım	31	130,5806	26,18240	4,770	0.010*	3>2
Spor yapmıyorum	45	113,1778	20,42980			

*p<0.05

Tablo 5 e göre spora yönelik tutum puanları ile spor türü değişkeni arasında anova testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarının spor türüne göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığı olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu

belirlemek amacıyla yapılan bonferonni testine göre takım sporu yapan kız öğrencilerin tutum puanlarının hiç spor yapmayan kız öğrencilerinkinden fazla olduğu görülmüştür.

Tablo 6. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Spor Geçmişine Göre Yapılan Anova Testi Sonuçları

	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Bonferonni
Spor yapmadım	62	114,1935	22,58451			
0-2 yıl	49	119,9592	26,19475			
2-4 yıl	13	132,1538	19,43299	2,948	0.023	1>3
4-6 yıl	9	134,2222	31,64561			
6 yıl ve üstü	4	136,2500	12,73774			

*p<0.05

Tablo 6 inceleme sonuçlarına göre spora yönelik tutum puanları ile spor geçmişi değişkeni arasında Anova testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarının spor geçmişi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığı olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Bonferonni testi sonucuna göre 2-4 yıl arasında spor yapan kız öğrencilerin tutum puanlarının hiç spor yapmayan kız öğrencilerinkinden fazla olduğu görülmüştür.

Tablo 7. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Yapılan Anova Testi Sonuçları

	n	$\bar{X}$	SS	F	p	Bonferonni
Okuryazar değil	7	133,1429	37,09640			
İlkokul	64	121,8906	23,04042			1>5
Ortaokul	39	121,3077	22,17532	3,180	0.016	2>5
Lise	17	118,0000	21,90605			3>5
Üniversite	10	95,9000	30,76957			

*p<0.05

Tablo 7'ye göre spora yönelik tutum puanları ile anne eğitim düzeyi değişkeni arasında Anova testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarının anne eğitim durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığı olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Bonferonni testi sonucu annesi üniversite mezunu olan kız öğrencilerin tutum puanlarının anne eğitim düzeyi okuryazar olmayan, ilkokul mezunu ve ortaokul mezunu olan kız öğrencilerinkinden daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 8. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Yapılan Anova Testi Sonuçları

	n	$\bar{X}$	SS	F	P
Okuryazar değil	2	110,5000	3,53553		
İlkokul	43	124,6512	28,97855		
Ortaokul	38	120,9474	19,12964	,864	,487
Lise	35	115,1714	21,06361		
Üniversite	19	116,8947	31,54872		

*p<0.05

Tablo 8' e göre spora yönelik tutum puanları ile baba eğitim düzeyi değişkeni arasında Anova testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarının baba eğitim durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığı olmadığı belirlenmiştir (p>0.05).

TARTIŞMA VE SONUÇ

İmam hatip liselerinde öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelendiği bu çalışmadan elde edilen bulgular bu bölümde tartışılmış ve yorumlanmaya çalışılmıştır.

Tablo 2'de spora yönelik tutum puanları ile sınıf değişkeni arasında anlamlı farklılığın olup olmadığını tespit etmek amacıyla anova testi yapılmış ve sınıf değişkeni ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunamamıştır. (p>0.05). Bu sonuçlara göre de sınıf düzeyinin Beden Eğitimi ve Spor dersine yönelik öğrenci tutumlarını değiştirmedeği görülmektedir. Literatür incelendiğinde çalışmamızla paralel çıkan sonuçlar görülmektedir. Çetin (2007:67), Hazar (2019:38), Yıldız (2018:42) ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması adlı çalışmasında öğrencilerin tutum puanları okuduğu sınıf düzeylerine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Subramaniam and Silverman (2007), Aras (2019: 58), (Phillips, 2011) çalışmalarında çalışmamızdan farklı olarak ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeyine göre tutum puanları istatistiksel olarak anlamlı çıktığı görülmüştür. Farklılığın sebepleri arasında öğrencilerin eğitim gördüğü kademelerdeki farklılıklar ile okul türü farklılıkları gibi nedenler gösterilebilir.

Tablo 3 inceleme sonucu spora yönelik tutum puanları ile spor yapma sıklığı değişkeni arasında yapılan Anova testi sonucu öğrencilerin spora yönelik tutumlarının spor yapma sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığı olduğu belirlenmiştir (p<0.05). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Bonferonni testi sonucu sık sık

spor yapan kız öğrencilerin tutum puanlarının hiç spor yapmayan kız öğrencilerinkinden fazla olduğu görülmüştür. Literatüre bakıldığında Tanrıverdi (2016: 48) çalışmasında benzer sonuçlar bulmuş, ortaokul düzeyindeki öğrencilerin okul dışı spor yapma sıklıkları ile Beden Eğitimi ve Spor dersine yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu sonuçla da spor yapan bireylerin Beden Eğitimi ve Spor dersini sevmesi de beklenen bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 4'te öğrencinin lisanslı olup olmamasına göre inceleme yapılmış ve lisanslı olan öğrencilerin tutum puanlarının lisanslı olmayan öğrencilerinkinden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p<0.05$). Literatürde çalışmamızı destekleyen çalışmalar mevcuttur. (Özkan (2011: 38); Alparslan (2008); Hazar (2019:40,) çalışmalarında lisanlı öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Öğrencilerin lisanslı sporcu olmaları aynı zamanda onların Beden Eğitimi ve Spor dersine katılımlarını desteklemekte ve beden eğitimi ve spor dersini sevmelerine ve derse karşı olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağlamaktadır.

Tablo 5'e baktığımızda öğrencilerin spora yönelik tutum puanları ile spor türü değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan bonferonni testi takım sporu yapan kız öğrencilerin tutum puanlarının hiç spor yapmayan kız öğrencilerinkinden fazla olduğu görülmüştür. Literatürde bu araştırma problemiyle ilgili literatürün??? kısıtlı olduğu görülmektedir. Hazar (2019: 41) çalışmasında gerek bireysel gerekse takım sporları olsun bütün sporların yapısal olarak temelde benzer olması sonucuna ulaşmışlardır.

Tablo 6 inceleme sonuçlarına göre spora yönelik tutum puanları ile spor geçmişi değişkeni arasında anova testi sonucu yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarının spor geçmişi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığı olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan bonferonni testi sonucuna göre 2-4 yıl arasında takım sporu yapan kız öğrencilerin tutum puanlarının hiç spor yapmayan kız öğrencilerinkinden fazla olduğu görülmüştür. Çiçek (2019:38) ve Karakaş ve diğerlerinin (2015) yaptığı çalışmada analiz sonuçlarına göre spor yapma süreleri değişkenine göre gruplar arasında farklılık bulunmuştur.

Tablo 7'de spora yönelik tutum puanları ile anne eğitim düzeyi değişkeni arasında yapılan anova testi sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan bonferonni testi sonucu annesi üniversite mezunu olan kız öğrencilerin tutum puanlarının anne eğitim

düzeyi okuryazar olmayan, ilkokul mezunu ve ortaokul mezunu olan kız öğrencilerinkinden daha düşük olduğu görülmüştür. Hologlu (2006: 40) araştırmasında ilköğretim kız öğrencilerinin annelerinin eğitim düzeyleri ile beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı farklılıklar tespit etmiştir. Hazar (2019:41) ve Taşdemir (2019:42) araştırmalarında, çalışmamızdan farklı olarak katılımcıların anne eğitim durumuna göre almış oldukları ölçek toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Bu durum, örneklemelerin grubunun farklılığı, çalışma zamanlarının ve çalışma yerinin farklılığı gibi sebeplerden kaynaklanabilmektedir.

Tablo 8 inceleme sonucuna göre spora yönelik tutum puanları ile baba eğitim düzeyi değişkeni arasında yapılan anova testi sonucu, öğrencilerin spora yönelik tutumları ile baba eğitim durumu değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$). Hazar (2019: 41) ve Çetin(2007: 69) çalışmalarında katılımcıların anne eğitim ve baba eğitim durumuna göre almış oldukları ölçek toplam puanlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuçlar çalışmamızı destekler niteliktedir.

Sonuç olarak günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte sosyal medya kullanımının gençler arasında yaygın hale gelmesi ve hızla artmaya devam etmesi, lise ve üniversite sınavlarının öğrencilerimizin geleceği için büyük önem arz etmesi nedeni ile ailelerin de bu yönde çocuklarını sürekli ders çalışmaya yönlendirmesi beden eğitimi ve spora katılımı olumsuz etkileyecek en önemli faktörler olarak görülmektedir. Beden eğitimi ve sporun önemini okullarımızda etkin halde tutmak için beden eğitimi ve spora yönelik etki eden olumsuz faktörler için ailelerin ve öğrencilerimizin sürekli olarak bilinçlendirilmesi, okullarımızda yapılan etkinliklere katılan öğrencilerimizi teşvik etmek amacı ile yapılan sınavlarda pozitif yönde etki edecek uygulamalara yer verilmesi uygun görülmektedir.

KAYNAKLAR

1. **Açak, M. (2006).** Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı. Morpa Kültür Yayınları Ltd. Ş. İstanbul, s.9.
2. **Alpaslan S.(2008).** Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sergilediği Öğretim Davranışlarına İlişkin Algıları Ve Öğrencilerin Bu Derse Karşı Geliştirdikleri Tutumları, Yüksek Lisans, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, **Bolu.**
3. **Aras, G. (2019).** Farklı lise türlerinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya.
4. **Arkonacı,SA.(2001).** Sosyal psikoloji, 2.Baskı, Alfa Basım Yayım Dağıtım.
5. **Bilir, P. (2008).** Yeni beden eğitimi öğretim programı ve köy enstitülerinde beden eğitimi derslerinin yapılandırıcı öğretim yaklaşımı açısından değerlendirilmesi, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 6(3) s:145–150.
6. **Çetin, M. (2007).** Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
7. **Fişek, K. (1999).** Dünyada ve Türkiye De Spor Yönetimi. Bağırhan Yayinevi, Ankara.
8. **Gökmen, H.(1988).** Gençlerin gelişmelerinde beden eğitiminin rolü (fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişmede), orta öğretim kurumlarında beden eğitimi ve sorunları, Türk Eğitim Derneği Yayınları Öğretim Dizisi, Ankara, 1988.
9. **Güllü, M. ve Güçlü, M. (2009).** Ortaöğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği Geliştirilmesi. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3 (2),139.
10. **Hazar, G. (2019).** Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını etkileyen faktörlerin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
11. **Holoğlu, O.G. (2006).** İlköğretim ikinci kademe öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
12. <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/BedenEgitimiVeSporDersiOgretimProgrami.s.10-27>. Erişim Tarihi (20.01.2018).
13. **İnal, A. (2000).** Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş. Konya: Desen Ofset Matbaacılık.
14. **İnceoğlu, M.(2004).** Tutum, Algı, İletişim. Ankara: Kesit Tanıtım Ltd. Şti. sf:19
15. **Karakaş, G., Kolayış, İ.E., ve Eskiler, E. (2015).** Yüzme egzersizine katılan Kasap, H. (1993). Eğitimde Beden Eğitimi Yöntemlerinin Yeri ve Önemi, İSTANBUL.
16. **Kasap, H. (1993).** Eğitimde Beden Eğitimi Yöntemlerinin Yeri ve Önemi, İSTANBUL.
17. **Klausmaier, H.J. & Goodwin , W.(1966).** Learning and human abilities. Newyork: Harper and Row.
18. **Metheny, E. (1969).** This “Thing” called Sport. Journal of Health, Physical Education, Recreation, 40(3), 59- 62.
19. **Özkan, R. (2011).** Genel lise ve imam hatip lisesi öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ankara.
20. **Ronald, H. (1992).** L'histoire en mouvements. Paris: Armand Colin. s. 58.
21. **Sherif, M., Sherif, CW.(1996).** Sosyal psikolojiye giriş II, Çeviren: Atakay M, Yılmaz A, Sosyal Yayınlar, İstanbul.
22. **Subramaniam, P. R. and Silverman, S. (2007).** Middle School Students’ Attitudes Toward Physical Education. Elsevier. Teaching and Teacher Education. 23. 602-611
23. **Tamer, K. (1987).** Beden eğitimi ve oyun öğretimi, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, Ankara.
24. **Yetim, A. (2014).** Sosyoloji ve Spor. (6. Baskı). Ankara: Berikan Yayınevi.
25. **Yıldız, E. (2018).** Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesi (Bala İlçesi Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
26. **Yüksel, Ö. (2006).** Davranış Bilimleri. Gazi Kitabevi. 1.Baskı. Ankara, s.100-101.